

Bilag 3

Afrapportering på servicetjek af demografimodel

Resumé

Økonomiforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Socialforvaltningen og Sundheds- og omsorgsforvaltningen har i samarbejde foretaget et servicetjek af demografireguleringen på børne- og ungeområdet, socialområdet og ældreområdet med fokus på opgørelse af enhedspriser, mængder og kompensationsgrader.

Konklusionen er, at komponenterne i vid udstrækning opgøres i overensstemmelse med de af Økonomiudvalget godkendte principper for demografimodellen. Servicetjekket giver således ikke anledning til at ændre de overordnede principper, men der lægges op til en række justeringer af ydelser, målgrupper, kompensationsgrader og socioøkonomiske korrektioner.

På socialområdet anvendes på bevillingen hjemmepleje samme principper for beregning af kompensationsgrader som bevillingerne borgere med sindslidelser og borgere med handicap fremover. Derudover erstattes den nuværende socioøkonomisk korrektion på børneområdet under Socialudvalget med en ny beregnet kompleksitetsfaktor.

På børneområdet udgår to ydelser, mens en ydelse opsplittes i flere ydelser, hvilket kan henføres til større forskelle for en eller flere af følgende komponenter: målgruppe, enhedspriser og mængder. Derudover er demografimodellens socioøkonomiske korrektion opdateret på børneområdet, så den er mere robust og tidssvarende.

På sundheds- og ældreområdet har sundhedsreformen samt ændret adfærd på plejehjemsområdet medført behov for væsentlige justeringer i modellen. Overordnet sammenlægges to ydelser som følge af lovændringer i forbindelse med ældreloven, mens én ydelse udgår, og flere justeres som følge af sundhedsreformen samt ændret adfærd på plejehjemsområdet. Servicetjekket har desuden ført til ensartede kompensationsgrader på tværs af ydelser, og målgrupperne for flere ydelser er blevet tilpasset, så modellen bedre afspejler de relevante aldersgrupper. Korrektionen for sund aldring er samtidig udvidet til flere ydelser på ældreområdet og omfatter fremadrettet en bredere målgruppe end tidligere.

ØKF og SUF er enige om, at fastsættelsen af principper for beregning af kompensationsgrader på tværs af alle ydelser på sundhedsområdet afrapporteres samlet i forbindelse med demografiindstillingen for 2027. Dette skyldes, at kompensationsgraderne for ydelser relateret til plejehjemsområdet og sundhedsreformen endnu ikke er genbesøgt, idet fokus har været på tilpasninger af områderne sfa. sundhedsreform og plejehjemsområdet.

Sagsfremstilling

Borgerrepræsentationen vedtog den 22. april 2021 med *demografiregulering af budget 2021 og budgetårene 2022-2025*, at Økonomiforvaltningen og de demografiregulerede forvaltninger gennemgår med nogle års mellemrum enhedspriser og kompensationsgrader i beregningsgrundlaget for demografireguleringen med nogle års mellemrum.

Det fremgår af *demografiregulering af budget 2025 og budgetårene 2026-2029*, at Økonomiforvaltningen i samarbejde med Børne- og Ungdomsforvaltningen, Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil foretage et serviceeftersyn af demografimodellen i 2026.

Baggrund om demografimodellen

Demografimodellen har til formål at sikre, at det politisk fastsatte serviceniveau på demografiregulerede bevillinger fastholdes ved demografiske ændringer i Københavns Kommune. Modellen er en marginal budgetmodel, der teknisk ganger ændringer i målgruppen for en given ydelse i seneste befolkningsprognose med en dækningsgrad, og herefter ganges mængden (antal brugere af ydelsen) med en enhedspris ganget med en kompensationsgrad, svarende til den marginale meromkostning ved en ny borger.

Det er fast praksis, at komponenterne i modellen årligt opdateres på baggrund af seneste politiske beslutninger og aktivitetsdata med undtagelse af kompensationsgraderne, som genbesøges ifm. servicetjek af modellen.

Med servicetjekket gennemgås demografimodellen ift. de fastsatte principper for modellen jf. demografiindstillingen 2018, der blev godkendt af ØU d. 24. april 2018. Det indebærer en gennemgang af områder med en vis økonomisk tyngde, af udviklingen i enhedspriser, kompensationsgrader og dækningsgrader, samt sammenhængen mellem budget og regnskab.

Ressortanalyse

Servicetjekket er udført samtidig med, at der i Københavns Kommune er gennemført en ressortflyt, der har betydning for enkelte ydelser som indgår i demografimodellen. Områder, som flyttes i forbindelse med ressortanalysen, indgår derfor ikke i samme grad i servicetjekket af demografimodellen 2026. Dette gælder hjemmepleje, sygepleje, visitation og hjælpemidler, som flyttes fra SOF til SUF, samt hhv. ungdommens

uddannelsesvejledning og STU, som delvist og helt flyttes fra BUF til BIF og CSV, som flyttes fra BUF til SUF.

1. Socialområdet

På socialområdet er principper for kompensationsgraderne genbesøgt og fastholdt for bevillingerne borgere med sindslidelse og borgere med handicap. Principperne for kompensationsgrader blev fastlagt med demografiindstillingen 2013. På bevillingen Hjemmepleje anvendes samme principper som bevillingerne borgere med sindslidelser og borgere med handicap fremover. Principperne tilsiger bl.a., at institutionsnære udgifter, fx personale og inventarer, kompenseres fuldt ud, mens huslejeudgifter og udgifter i centraladministrationen delvis eller slet ikke kompenseres, for yderligere se bilag 1A.

Servicetjekket er foretaget ved at sammenligne budget 2024 og regnskab 2024. Kompensationsgraderne og enhedspriserne er overordnet robuste uden større afvigelser mellem budget og regnskabsdata, jf. tabel 1. Afvigelser mellem budget og regnskab kan henføres til en skærpet visitationspraksis og hyppigere opfølgninger på hjemmeplejeområdet i 2024, samt at enkelte borgere, der modtog ydelsen Borgerstyret Personlig Assistance (BPA), havde et større støttebehov. Da der er få modtagere af BPA-ordningen, kan blot små udsving i aktivitet og støttebehov medføre en afvigelse i regnskabet ift. budgettet.

Tabel 1 - Resultat af servicetjek på SOF på udvalgte ydelser

Ydelse	Målgruppe	Budget 2024	Regnskab 2024 (servicetjek)	Budget 2024	Regnskab 2024 (servicetjek)
		Enhedspris (kr., 2024 pl)	Enhedspris (kr., 2024 pl)	Kompensations- grader	Kompensations- grader
Beskyttet beskæftigelse - egne minus solgte (handicap)	18-64 år	203.957	226.068	89%	93%
Aktivitets- og samværstilbud - egne minus solgte (handicap)	18-64 år	246.896	237.324	90%	90%
Længerevarende botilbud for voksne handicappede - egne minus solgte (handicap)	18-64 år	878.913	858.169	94%	97%
Midlertidige botilbud - egne minus solgte (handicap)	18-64 år	322.268	361.912	93%	94%
Beskyttet beskæftigelse - egne minus	65-99 år	236.161	226.068	89%	93%

Ydelse	Målgruppe	Budget 2024	Regnskab 2024 (servicetjek)	Budget 2024	Regnskab 2024 (servicetjek)
		Enhedspris (kr., 2024 pl)	Enhedspris (kr., 2024 pl)	Kompensations- grader	Kompensations- grader
solgte (handicap)					
BPA (handicap)	18-64 år	1.534.501	1.775.171	100%	99%
BPA (handicap)	65-99 år	1.534.501	1.775.171	100%	99%
Hjemmepleje (hjemmepleje)	18-64 år	95.681	78.185	98%	99%
Hjemmepleje (hjemmepleje)	65-99 år	95.681	78.185	98%	99%
5.38.52 Midlertidige botilbud - egne pladser minus solgte (SIND)	18-64 år	512.449	528.693	93%	95%
5.38.52 Midlertidige botilbud - egne pladser minus solgte - +65 år (SIND)	65-99 år	512.449	528.693	93%	95%

Økonomiforvaltningen (ØKF) og Socialforvaltningen (SOF) er enige om, at der ikke er anledning til at ændre i principperne for beregning af kompensationsgraderne på bevillingerne borgere med handicap og borgere med sindslidelse, da der er tale om marginale udsving inden for en forventet usikkerhedsmargin.

Forvaltningerne er yderligere enige om, at principperne bag udregning af kompensationsgrader for hjemmeplejen tilpasses med servicetjekket som følge af omstrukturering for budgettet i SOF, der har betydning for opgørelsen af ydelsesposter. Principperne for beregning af kompensationsgrader på centraladministration er på den baggrund tilføjet til bevillingen, så principperne nu er ensartet på tværs af bevillingerne på socialområdet, jf. bilag 1A. Forvaltningerne er enige om at udgiftsposterne med justeringen reguleres i henhold til gældende principper.

Udvikling over tid

Som del af servicetjekket er udviklingen i indmeldte priser og mængder i demografireguleringen analyseret på baggrund af vedtaget budget og regnskab for de enkelte ydelser på socialområdet for perioden 2021-2025. Overordnet er der en fornuftig sammenhæng mellem budget og regnskab på socialområdet, hvor budgetlægningen i perioden lægger sig op ad de endelige regnskabsresultater for målgruppen, mængden og

enhedspriserne. Yderligere udvikler mængder og enhedspriser sig generelt kontinuerligt over tid ift. hinanden og uden større udsving, jf. Bilag 1B.

ØKF og SOF er på den baggrund enige om, at servicetjekket af demografi-modellen viser, at demografimodellen på socialområdet er robust.

Børnefamilier

Børnefamilier er ikke indgået i servicetjekket af demografimodellen, da ydelserne er genbesøgt i forbindelse med gennemgang og genberegning af komponenter for Udsatte Børn og Unge på socialområdet, jf. demografiindstilling 2025, der blev godkendt af ØU d. 8. april 2025.

Kompleksitet

Med demografiindstillingen 2025 blev ØKF og SOF derudover enige om at undersøge, hvordan børn og unges kompleksitet kan integreres i demografimodellen ifm. servicetjekket af modellen. På den baggrund er ØKF og SOF blevet enige om, at den nuværende socioøkonomiske korrektion erstattes af en korrektion, der afspejler udviklingen i målgruppens samlede kompleksitet.

Kompleksitetsfaktoren afspejler den forventede sandsynlighed for en social foranstaltning for børn og unge. I beregningen af kompleksiteten indgår blandt andet faktorer vedrørende socioøkonomi, forekomst af diagnoser, kriminelle forhold samt forældrenes diagnoser og kriminelle baggrund. Kompleksitetsfaktoren er beregnet på baggrund udgiftsanalysen af det specialiserede børne- og ungeområde, hvor den forventede sandsynlighed for at modtage en social foranstaltning i København er undersøgt for perioden 2019 til 2023.

Den forventede andel med en social foranstaltning i KK (kompleksiteten) er siden 2019 faldet fra 5,9 til 5,5 pct., hvilket svarer til en gennemsnitlig årlig reduktion i kompleksiteten på 1,7 pct., når der tages udgangspunkt i serviceniveauet i 2023.

Det bemærkes, at den forventede sandsynlighed for en social foranstaltning er beregnet på baggrund af serviceniveauet i 2023 i de fem kommuner, som indgik i udgiftsanalysen. Det er København, Frederiksberg, Roskilde, Aarhus og Aalborg.

Revurdering af målgruppe for udsatte børn og unge på socialområdet.

Med demografiindstillingen 2025 blev det besluttet, at ØKF og SOF skal undersøge, om ydelserne i demografimodellen for det samlede udsatte- og børneområde kan opdeles på flere aldersintervaller. På den baggrund er der foretaget en gennemgang af målgruppen for de enkelte ydelser for handicapområdet for at afgrænse til den relevante aldersgruppe.

SOF og ØKF er enige om at justere målgrupperne for ydelserne socialpædagogisk friplads og øvrige døgnophold, jf. tabel 2

Tabel 2. Reviderede målgrupper på udsatte børn og unge på socialområdet

Ydelse	Gamle målgruppe	Nye målgruppe
Forebyggende foranstaltninger	0-17 år	0-17 år
Socialpædagogisk friplads	0-5 år	0-17 år
Rådgivning og vejledning	0-17 år	0-17 år
Dag/fleks indsats	5-17 år	5-17 år
Døgninstitutioner, køb	0-17 år	0-17 år
Netværksfamiliepleje	0-17 år	0-17 år
Familiepleje	0-17 år	0-17 år
Opholdssteder	0-17 år	0-17 år
Øvrige døgnophold	0-17 år	12-17 år
Sikrede pladser	12-17 år	12-17 år

2. Børneområdet

Med demografiindstillingen i 2017 blev der fastsat principper for kompensationsgrader på børneområdet, der blandt andet indebærer, at institutionsnære udgifter til fx personale og inventarer kompenseres fuldt ud, mens grundbevillinger, huslejudgifter, udgifter i centraladministrationen delvis eller slet ikke kompenseres, jf. bilag 2A.

Da Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF) ikke en-til-en aflægger forbrug på samme udgiftsposter, som der budgetlægges, har det ikke været muligt at sammenligne budget og regnskab i servicetjekket. Servicetjekket er derfor foretaget ved at dekomponere de demografiregulerede ydelser i vedtaget budget 2025 på udgiftsposter for at klarlægge, om de enkelte poster reguleres i henhold til de vedtagne principperne, se tabel 3 for resultatet på udvalgte ydelser.

Tabel 3 - Resultat af servicetjek på BUF på udvalgte ydelser

Ydelse	VB2025		VB2025	
	VB2025	(efter service-tjek)	VB2025	(efter servicetjek)
Ydelse	Enhedspris (kr., 2025 pl)	Enhedspris (kr., 2025 pl)	Kompensationsgrad	Kompensationsgrad
Vuggestue	185.433	186.950	83,35%	80,83%
Børnehave	109.644	110.427	85,32%	82,84%
Fritidshjem	38.581	38.878	83,79%	81,73%
Dagpleje	217.512	217.512	91,97%	91,97%

	VB2025		VB2025	
	VB2025	(efter service-tjek)	VB2025	(efter servicetjek)
Ydelse	Enhedspris (kr., 2025 pl)	Enhedspris (kr., 2025 pl)	Kompensations- grad	Kompensations- grad
Alm. undervisning	103.485	103.485	68,60%	66,16%
10. klasse	48.799	48.799	98,20%	98,03%
Ungdomsskolen	3.082	3.082	80,50%	77,19%
Specialbørnehave	615.123	615.123	91,50%	91,65%
Specialklubber	209.368	209.368	91,70%	90,63%
Tandplejen	2.030	2.031	93,57%	91,64%

Det overordnede billede er, at principperne for kompensation i vid udstrækning følges. ØKF og BUF er enige om, at principperne i bilag 2A fungerer, og servicetjekket giver overordnet ikke anledning til at ændre heri. Med servicetjekket justeres princippet for husleje fra 6-23% til 6-13% som følge af en tidligere for høj kompensationsgrad på dagplejeområdet. Yderligere tilføjes et nyt princip og kompensationsgrad for "teknisk personale" på 50%. De 50% fastlægges ud fra hensyn til stordriftsfordele, for yderligere se Bilag 2A.

BUF og ØKF er enige om, at kompensationsgraderne fastholdes frem til næste servicetjek, hvilket følger den generelle praksis på tværs af forvaltningerne for de demografiregulerede ydelser.

Udvikling over tid

På børneområdet udvikler enhedspriser sig generelt kontinuerligt over tid uden større udsving og med sammenhæng til udviklingen i mængder, jf. bilag 2B. ØKF og BUF er på den baggrund enige om, at servicetjekket af demografimodellen viser, at demografimodellen for BUF er robust.

Servicetjekket har derudover givet anledning til at justere enkelte ydelser:

1. Modtagerklasser tages ud af demografimodellen

BUF og ØKF er enige om at udtage modtagerklasser fra demografimodellen sfa. den lave tyngde, jf. hovedprincipperne i demografimodellen.

I den nuværende model indgår modtagerklasser som en del af ydelsen *Almen undervisning*. Modtagerklasser udskilles derfor fra ydelsen almen undervisning, så ydelsen fremover udelukkende består af 0-9 klasse. Det medfører en marginal ændring til enhedsprisen og mængden for den nye ydelse *0-9 klasse*. jf. nedenstående tabel 4.

Tabel 4: Opdeling af almen undervisning.

Bevilling	Ydelse	Målgruppe	Enhedspris	Mængde	Kompensationsgrad
Undervisning	Nuværende ydelse: Almen undervisning	5-14 år	103.485	39.856	68,60%
Undervisning	Ny ydelse: 0-9. klasse	5-14 år	101.925	39.607	68,60%
Undervisning	Udgår: Modtager-klasse	5-14 år	249.747	249	66,20%

2. Opdeling af privat- og efterskoler.

Yderligere er BUF og ØKF enige om at opsplitte privat- og efterskoler i to ydelser som følge af forskellige målgrupper for privatskoler og efterskoler jf. tabel 5.

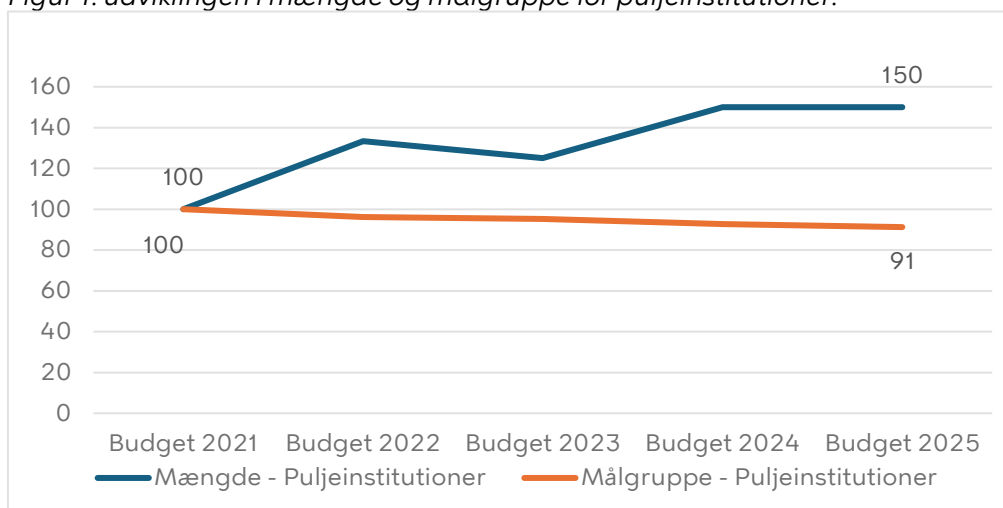
Tabel 5: Opdeling af Privat- og efterskoler i to ydelser.

Bevilling	Ydelse	Målgruppe	Enhedspris	Mængde	Kompensationsgrad
Undervisning	Nuværende ydelse: Privat- og efterskoler	5-15 år	46.282	15.634	100%
Undervisning	Ny ydelse: Privatskoler	5-15 år	46.282	13.437	100%
Undervisning	Ny ydelse: Efterskoler	13-15 år	40.721	2.197	100%

3. Puljeinstitutioner

Med servicetjekket er ØKF og BUF også enige om, at puljeinstitutioner udgår fra demografimodellen, fordi ydelsen ikke lever op til hovedprincipperne bag modellen jf. demografiindstillingen 2018, da målgruppen og mængden udvikler sig modsatrettet jf. nedenstående figur.

Figur 1: udviklingen i mængde og målgruppe for puljeinstitutioner.

I forbindelse med servicetjekket 2025 er ØKF og BUF blevet enige om at justere den socioøkonomiske korrektion, som indgår i demografimodellen på børneområdet.

Modellen justeres på metoden for at skabe mere stabilitet og færre ud-sving, samt på tre variabler: uddannelseslængde, indkomst og beskæftigelsesstatus for at gøre modellen mere tidssvarende. Først nævnte variabel korrigeres for mangel på information om uddannelseslængde. Variabel for indkomst justeres, så den i højere grad reflekterer det økonomiske råderum, da der tages hensyn til familiestørrelse. Ændring følger andre tidssvarende opgørelser for indkomst. Opgørelsen af beskæftigelsesstatus justeres, så variablerne indfanger en positiv sammenhæng mellem flere i arbejde og indekset. Ændringerne fremgår af tabel 6.

Tabel 6. Justering af socioøkonomisk korrektion på børneområdet

	Nuværende input variabler	Justeret input variabler
Metode	Vækst over 2 år	Gns. vækst over en 4årig periode
Uddannelseslængde	Manglende værdier tæller ikke med	Manglende værdier estimeres på baggrund af øvrige data
Indkomst (Median)	Personindkomst	Ækvivaleret disponibel indkomst
Beskæftigelsesstatus	Personer, der ikke er i arbejde, tæller ikke med	Personer, der ikke er i arbejde, tæller med

10. klasser

BUF og ØKF er enige om at genbesøge ydelsen 10.klasse i næste servicetjek for at undersøge, om ydelsen skal udgå fra demografimodellen.

10. klasse afskaffes som et selvstændigt tilbud og erstattes af en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse (epx) i august 2030.

Special kategori 1-5.

ØKF og BUF har i forbindelse med servicetjekket drøftet ydelserne specialkategori 1-5. Ydelserne har hver især en meget lille tyngde. ØKF og BUF har besluttet at fastholde ydelserne af hensyn til BUF's interne fordelingsmodeller for budgettet. De to forvaltninger er enige om at genbesøge ydelserne ifm. næste servicetjek af demografimodellen.

3. Sundheds- og ældreområdet

På sundheds- og ældreområdet har ØKF og SUF har opdelt servicetjekket i tre spor, henholdsvis sundhedsreformen, plejehjemsområdet samt øvrige ydelser. Der har været gennemført et bilateralt arbejde mellem ØKF og SUF vedr. sundhedsreform og plejehjemsområdet, og servicetjekket er således gennemført for de øvrige ydelser samme vis som på de øvrige udvalgsområder.

Nedenstående tabel giver et overblik over de ydelser relateret til sundhedsreformen og plejehjemsområdet, som er gennemgået særskilt fra de resterende ydelser på sundhedsområdet.

Tabel 7. Oversigt over ydelser med særligt fokus i servicetjekket af sundhedsområdet

Ydelser relateret til plejehjemsområdet	Ydelser relateret til sundhedsreformen
Plejehjemsplads	Rehabiliteringsplads
Demensplads	Forebyggelse
Særlig demensplads	Træning
Praktisk hjælp	
Personlig hjælp	
Sygepleje	

ØKF og SUF er enige om, at fastsættelsen af principper for beregning af kompensationsgrader på tværs af alle ydelser på sundhedsområdet afrapporteres samlet i forbindelse med demografiindstillingen for 2027. Dette skyldes, at kompensationsgraderne for ydelser relateret til plejehjemsområdet og sundhedsreformen endnu ikke er genbesøgt, idet fokus har været på tilpasninger af områderne sfa. sundhedsreform og plejehjemsområdet.

Kompensationsgraderne for ydelser som ikke er relateret til sundhedsreformen og plejehjemsområdet er dog gennemgået. I den forbindelse er principperne for ydelserne madservice, forebyggende hjemmebesøg, forebyggende tilbud og vedligeholdende tilbud tilpasset, så de er ensartede på tværs af ydelserne, jf. bilag 3A.

Servicetjekket for ydelser, der ikke relaterer sig til plejehjemsområdet og sundhedsreformen er foretaget ved at sammenligne budget 2024 og regnskab 2024. ØKF og SUF er enige om, at kompensationsgraderne og enhedspriserne er robuste overordnet set uden større afvigelser mellem budget og regnskabsdata jf. tabel 8.

Tabel 8 – Resultat af servicetjek på SUF på udvalgte ydelser

Budget 2024			Regnskab 2024 (service-tjek)	Budget 2024	Regnskab 2024 (servicetjek)
Ydelse	Mål-gruppe	Enhedspris (kr., 2024 pl)	Enhedspris (kr., 2024 pl)	Kompensati- onsgrader	Kompensations- grader
Madservice	65 år og derover	15.902	16.798	73%	90%
Salg af plejeboliger	65 år og derover	-526.450	-643.701	100%	100%
Salg af ældreboliger	65 år og derover	-126.689	-85.603	100%	100%
Tøjvaskordning	65 år og derover	2.618	2.211	100%	100%

Budget 2024			Regnskab 2024 (service-tjek)	Budget 2024	Regnskab 2024 (servicetjek)
Ydelse	Mål-gruppe	Enhedspris (kr., 2024 pl)	Enhedspris (kr., 2024 pl)	Kompensationsgrader	Kompensationsgrader
Indkøbsordning	65 år og derover	3.287	4.371	100%	100%
Forebyggende tilbud	65 år og derover	64.885	71.971	74%	84%
Vedligeholdende tilbud	65 år og derover	189.019	195.226	79%	84%
Vedligeholdende tilbud demens	65 år og derover	267.293	286.208	87%	84%
Forebyggende hjemmebesøg	75 år og derover	1.045	1.088	100%	95%
Hjælpemidler (HMC & Handicapkørsel)	65 år og derover	9.627	9.989	96%	95%
Visitation	65 år og derover	7.402	7.159	100%	91%

Udvikling over tid

For de samme ydelser er ØKF og SUF enige om, at udviklingen i indmeldte priser, målgrupper og mængder generelt er stabil og kontinuerlig over tid, jf. bilag 3B. Der ses samtidig en fornuftig sammenhæng mellem udviklingen i budget og regnskab for de enkelte ydelser på sundhedsområdet.

Revurdering af målgrupper

Med servicetjekket er målgrupperne i SUF's demografimodel blevet genbesøgt. I den nuværende model er der beregnet en samlet dækningsgrad for aldersgruppen 0-64 år, hvilket indebærer, at alle aldersgrupper indgår i reguleringen. Det medfører, at modellen påvirkes af befolkningsudviklingen i aldersgrupper med begrænset aktivitet i de pågældende ydelser.

ØKF og SUF er enige om at tilpasse målgrupperne, så de i højere grad afspejler aktivitetsniveauet. Konkret justeres aldersafgrænsningen fra 0-64 år til 54-64 år, idet der først fra omkring 54-årsalderen ses en væsentlig aktivitet i de relevante ydelser.

Servicetjek af kompensationsgrader for ydelser relateret til sundhedsreformen og plejehjemsområdet udestår. ØKF vil i samarbejde med SUF revurdere disse kompensationsgrader i efteråret 2026 forud for demografiindstillingen i 2027.

På den baggrund af ovenstående er ØKF og SUF enige om at konkludere, at servicetjekket af demografimodellen viser, at modellen for SUF er robust for de konkrete ydelser. Sundhedsreformen og udviklingen på plejehjemsområdet giver dog anledning til justeringer i modellen, hvilket præsenteres nedenfor.

1. Justering af ydelser relateret til plejehjemsområdet

Der er pågået et bilateralt spor i samarbejde mellem ØKF og SUF med henblik på at se nærmere på omstillingen af ældrebevillingen, særligt på plejeboligområdet. Analysen viser, at dækningsgraden er faldet siden 2018, primært som følge af lavere efterspørgsel blandt borgere i alderen 80-89 år og i mindre grad kortere ophold som følge af stigende plejetyngde.

Faldet er størst blandt de 80-89-årige (op til ca. 2,4 pct. årligt), mens det for øvrige aldersgrupper er mere begrænset. Samlet set er dækningsgraden faldet med ca. 0,9 pct. årligt.

De ovenstående forhold har givet anledning til at opdatere grundlaget for demografireguleringen på plejehjemsområdet, da udviklingen har betydning for mængder, enhedspriser og dækningsgrader i modellen. Komponenterne til ydelser relateret til plejehjemsområdet tilpasses på den baggrund med henblik på at sikre, at de kommende demografiberegninger i højere grad vil afspejle omstillingerne på området i de fremadrettede årlige demografireguleringer, jf. nedenstående tabel.

Tabel 9 - Justerede priser og dækningsgrader på ydelser relateret til plejehjemsområdet

Ydelse	Målgruppe	Enhedspris 2025 (2026 p/l)	Opdateret Enhedspris 2026 (2026 p/l)	Dækningsgrad (2025)	Opdateret dækningsgrad (2026)
Plejehjemsplads	65 år og derover	553.792	624.754	4,64%	4,05%
Demensplads	65 år og derover	843.822	883.185	0,45%	0,48%
Særlig demensplads	65 år og derover	1.198.352	1.305.850	0,05%	0,05%
Praktisk hjælp	65 år og derover	17.026	17.880	14,0%	13,88%
Personlig hjælp	65 år og derover	88.940	88.526	11,23%	11,86%
Sygepleje	65 år og derover	22.328	21.762	17,88%	17,79%

Korrektion for sund aldring

De demografiske udgifter bliver korrigeret for sund aldring – en faktor der er baseret på sandsynligheden for at modtage ældrepleje, betinget af bagvedliggende socioøkonomiske- og helbreds-karakteristika. "Sund aldring" henviser til, at københavnere generelt er blevet sundere, og dermed i mindre grad end tidligere har behov for kommunale services.

Demografimodellen er i dag afgrænset til at undtage plejehjems- og MTO-pladser, borgere over 80 år, samt sundhedsområdet. Den nuværende korrektionsfaktor for sund aldring blev senest genbesøgt ultimo 2024 i et samarbejde mellem ØKF og SUF. Beregningsmetoden bygger på en model udviklet af VIVE, og genbesøget resulterede i, at korrektionsfaktoren blev justeret fra -1,15 til -1,2 pct. Korrektionsfaktoren fastholdes til -1,2 pct.

Gennemgangen af aktivitetsdata på ældreområdet peger på, at behovet for flere centrale ydelser falder hurtigere end den demografiske udvikling tilsiger. Særligt blandt borgere i alderen 80-89 år ses et markant fald i andelen, der bor i plejebolig mv. Samtidig viser data, at efterspørgslen efter plejeboliger ikke er steget i takt med væksten i antallet af ældre borgere, og at ventelisterne er faldet trods en stigende ældrebefolkning. Dette indikerer, at forbedret sundhed og funktionsniveau blandt ældre – dvs. sund aldring – i stigende grad påvirker behovet for ydelser på ældreområdet.

Den nuværende afgrænsning af korrektionsfaktoren for sund aldring afspejler derfor i mindre grad den faktiske udvikling i efterspørgslen efter ydelser. Resultaterne peger på, at sund aldring ikke kun påvirker ydelser til borgere under 80 år, men også har betydning for ældre aldersgrupper samt for plejeboligområdet. En udvidelse af korrektionsfaktoren til flere aldersgrupper og til yderligere ydelser – herunder plejeboligområdet – kan derfor bidrage til, at demografimodellen i højere grad afspejler de observerede udviklingstendenser i borgernes behov for støtte.

Et overblik over ydelser, der i dag er omfattet af korrektionen for sund aldring, samt ydelser der fremadrettet omfattes, fremgår af tabel 10.

Tabel 10. Overblik over ydelser, der er omfattet af sund aldring og nye ydelser, som fremadrettet bliver omfattet

Bevilling	Ydelser	Omfattet	Omfattet fremadrettet
Ældre	Madservice, Salg af ældreboliger Praktisk hjælp, Personlig hjælp, Sygepleje, Tøjvaskeordning, Indkøbsordning, Aktivitetstilbud, Aktivitetstilbud demens, Forebyggende hjemmebesøg, Hjælpe-midler og Visitation	X	X
Ældre	Plejehjemsplads		X
Ældre	Demensplads		X
Ældre	Særlig demensplads		X
Ældre	Salg af plejeboliger		X
Ældre	Midlertidig Plejebolig		X
Ældre	Center for Specialundervisning for Voksne (Ny sfa. ressortflyt)		
Sundhed	Forebyggelse		
Sundhed	Træning		

Dermed udvides sund aldring til også at omfatte ydelserne plejehjemspladser, demenspladser, særlige demenspladser, salg af plejeboliger samt midlertidige plejeboliger. Samtidig udvides målgruppen for sund aldring

fra tidligere at omfatte borgere til og med 79 år til fremadrettet at omfatte borgere til og med 89 år for både eksisterende og nye ydelser.

2. Justering af ydelser relateret til sundhedsreformen

Sundhedsreformen indebærer bl.a., at en række opgaver er flyttet fra kommunerne til regionerne pr. 1. januar 2026. I forbindelse med servicetjekket er de ydelser, der påvirkes af reformen, gennemgået og justeret.

Ydelsen rehabilitering udgår som følge af sundhedsreformen, idet opgaven overgår til regionerne og dermed ikke længere kan budgetlægges på baggrund af befolkningsprognosen. Ydelsen lever således ikke længere op til de overordnede principper for at indgå i demografimodellen.

For ydelserne forebyggelse og træning er det kun dele af ydelserne, der overgår til regionerne. Under forebyggelse udgår aktiviteter relateret til Center for Kræft og Sundhed København, Center for Diabetes samt Hjerter- og Lungesygdomme. Dette medfører justeringer i både dækningsgrad og mængde, som dog delvist modvirkes af en stigning i aktiviteter inden for mental sundhed. Under træning overgår træningsforløb vedrørende ryg og artrose til regionerne, hvilket medfører justeringer i enhedspriser og mængder. For opdaterede enhedspriser og dækningsgrader for de berørte ydelser se tabel 11.

Tabel 11 – Justerede priser og dækningsgrader på ydelser relateret til sundhedsreformen

Ydelse	Målgruppe	Enhedspris 2025 (2026 p/l)	Opdateret Enhedspris 2026 (2026 p/l)	Dækningsgrad (2025)	Opdateret dækningsgrad (2026)
Rehabilitering	65 år og derover	1.147.314	Udgår	0,26%	Udgår
Forebyggelse	Alle	16.604	13.152	1,50%	1,43%
Træning	Alle	10.928	12.071	3,23%	3,05%

Sammenlægning af ydelser som følge af ældreloven

ØKF og SUF er enige om at sammenlægge ydelserne forebyggende tilbud og vedligeholdende tilbud til én samlet ydelse: aktivitetstilbud, jf. tabel 12. Sammenlægningen sker som følge af ændringer i den lovmæssige praksis for de to ydelser, som følge af ældreloven, der trådte i kraft i 2025. Fremover tildeles pladser på tilbuddene i overensstemmelse med begge §6-bestemmelser.

Tabel 12 – Sammenlægning af forebyggende tilbud og vedligeholdende tilbud

Bevilling	Ydelse	Målgruppe	Enhedspris budget 2026 (2026 pl)	Mængde budget 2026	Kompensationsgrad
Ældre	Forebyggende tilbud	65 år og derover	77.040	436	74,1%
Ældre	Vedligeholdende tilbud	65 år og derover	212.871	177	79,0%

Ældre	Ny ydelse: Aktivitetstilbud	65 år og derover	116.260	613	81,4%*
--------------	------------------------------------	-------------------------	----------------	------------	---------------

*Kompensationsgraden opjusteres, som følge af at principper for beregning af kompensationsgraderne for kørsel ensrettes.

Bilag

- 1A) Dokumentation for beregning af kompensationsgrader på socialområdet
- 1B) Udvikling i priser og mængder på socialområdet
- 2A) Dokumentation for beregning af kompensationsgrader på børneområdet
- 2B) Udvikling i priser og mængder på børneområdet
- 3A) Dokumentation for beregning af kompensationsgrader på sundheds- og omsorgsområdet
- 3B) Udvikling i priser og mængder på sundheds- og omsorgsområdet

Bilag 1A Dokumentation for beregning kompensationsgrader på socialområdet

Tabel 1. Principper for beregning af kompensationsgrader på socialområdet

Bevilling	Ydelse	Principper for kompensationsgrader*	Kompensationsgrader ifm. Servicetjek 2025	Bemærkninger
Borgere med Handicap				
Borgere med Handicap	Husleje	80 % / 50%	80 % / 50%	Institutionerne kompenseres 100% for den andel af huslejen, der dækker brugernes private plads. Den resterende andel (køkken, fællesarealer ol.) kompenseres ikke. Fællesarealer udgør 20% for døgntilbud og 50% for dagtilbud, og disse kompenseres således med hhv. 80% og 50%
Borgere med Handicap	Centerfællesskaber	50%	50%	På baggrund af en konkret vurdering af kompensationsgraderne for centerfællesskaberne fastsat til 50%, da deres arbejdsopgaver fordeles sig ligeligt mellem opgaver relateret til hhv. det decentrale og det centrale niveau
Borgere med Handicap	Øvrige udgifter på institutionsniveau (personale, forplejning, inventar osv.)	100%	100%	Brugerafhængig ydelse
Hjemmepleje				
Hjemmepleje	Visitatorer og planlæggere, ledelse og udenfor BUM (NY Centerfællesskaber)	20%, 50% og 45 %	50%	Visitatorer Niveauet er justeret og samlet under en udgiftspost; løn og øvrigt hvor visitatorer og planlægning, hjemmepleje og ledelse, uden for BUM alle indgår med en samlet kompensationsgrad på 50%. Dette følger princip om at kompensationsgraden fastsættes på en konkret vurdering af arbejdsopgaverne i enheden. Ledelse Ledelsesniveauet placerer sig mellem det decentrale niveau, som kompenseres 100% og det centrale, som ikke kompenseres. Det kompenseres derfor 50% Udenfor BUM

				Niveauet fundet pba. en konkret vurdering af arbejdsopgaverne i enheden
Hjemmepleje	Visiteret hjemmepleje	100%	100%	Brugerafhængig ydelse
Hjemmepleje	Visiteret sygepleje	100%	100%	Brugerafhængig ydelse
Borgere med Sindslidelse				
Borgere med Sinds-lidelser	Husleje	80 % / 50%	80 % / 50%	Institutionerne kompenseres 100% for den andel af huslejen, der dækker brugernes private plads. Den resterende andel (køkken, fællesarealer ol.) kompenseres ikke. Fællesarealer udgør 20% for døgntilbud og 50% for dagtilbud, og disse kompenseres således med hhv. 80% og 50%
Borgere med Sinds-lidelser	Centerfællesskaber	50%	50%	På baggrund af en konkret vurdering af kompensationsgraderne for centerfællesskaberne fastsat til 50%, da deres arbejdsopgaver fordeles sig ligeligt mellem opgaver relateret til hhv. det decentrale og det centrale niveau
Borgere med Sinds-lidelser	Øvrige udgifter på institutionsniveau (personale, forplejning, inventar osv.)	100%	100%	Brugerafhængig ydelse

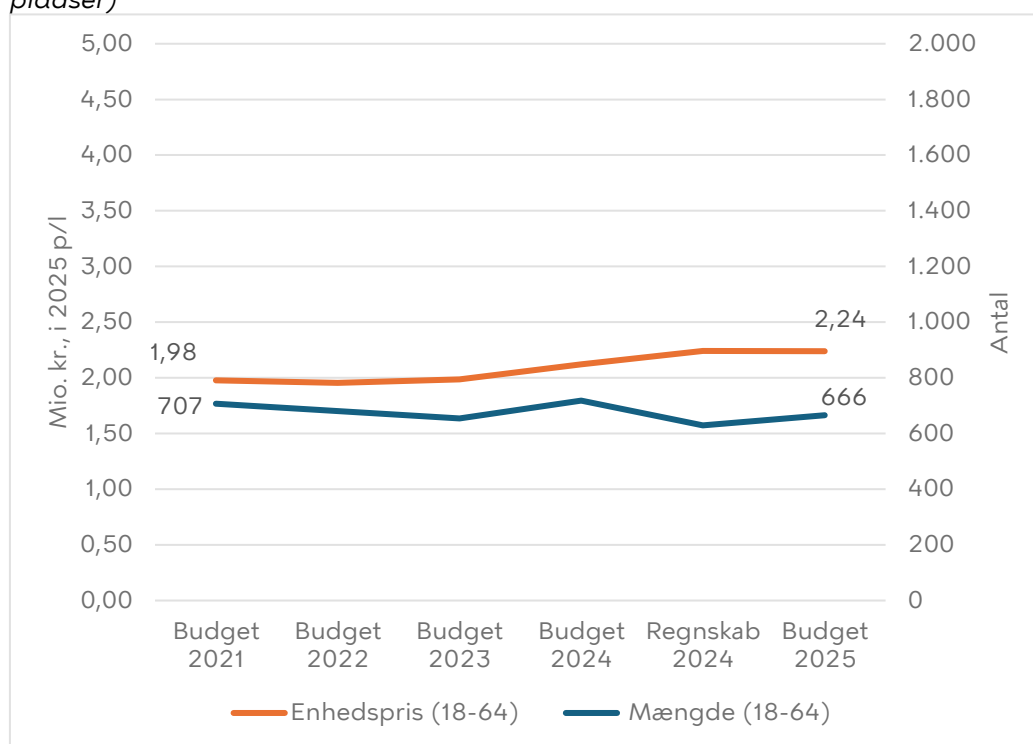
* Principper for beregning af kompensationsgrader fra Servicetjekket 2013.

Godkendt af ØU d. 30.04.2013

Bilag 1B Udvikling i priser og mængder på socialområdet.

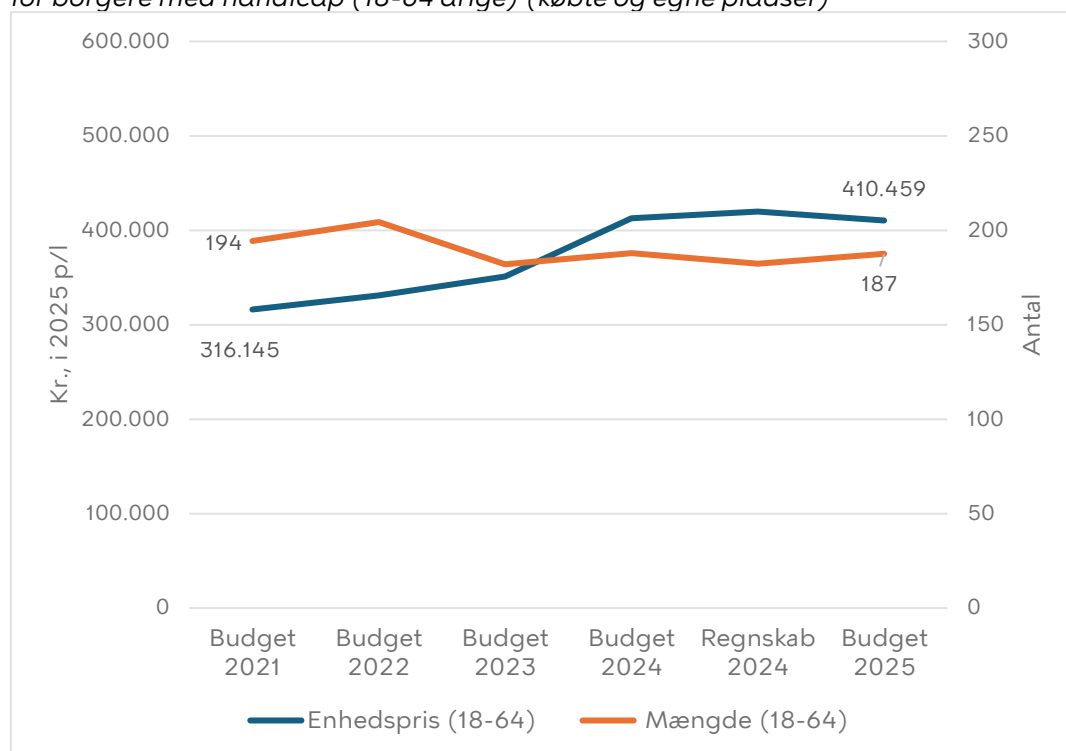
For bevillingsområderne gælder det, at udviklingen i priser og mængder generelt er stabil med mindre udsving. Priser og mængder udvikler sig derudover pænt ift. hinanden på tværs af ydelser. Nedenfor fremstår to eksempler herpå. Af figur 1 og 2 fremgår udviklingen i mængden og priser for længerevarende botilbud for borgere med sindslidelser og for beskyttet beskæftigelse på handicapområdet og i målgruppen 18-64 år.

Figur 1 - udvikling i enhedspriser og mængde for længerevarende botilbud for borgere med sindslidelser (18 - 64 årige) (købte og egne pladser)

I Figur 1 udvikler prisen og mængden sig fornuftigt ift. hinanden. Enhedspriserne på længerevarende botilbud har i perioden været stigende som følge af stigende kompleksitet og støttebehov hos borgere, der visiteres til en botilbudsplads, samt stigende priser på køb af botilbudspladser af private leverandører. Ved de stigende enhedspriser er mængden faldet.

Figur 2 - udvikling i enhedspriser og mængde for beskyttet beskæftigelse for borgere med handicap (18-64 årige) (købte og egne pladser)

Pris og mængde udvikler sig stabilt over tid, prisen justeres den budgetteret mængde, så den er stigende ved faldende mængde og omvendt.

Bilag 2A Dokumentation for beregning kompensationsgrader på børneområdet

ØKF og BUF har som del af del servicetjekket dekomponeret udgiftsposter på børneområdet i vedtaget budget 2025 med henblik på at afklare, om udgiftsposter i budgettet reguleres i henhold til principperne for kompensationsgrader jf. demografiindstillingen i 2017, jf. tabel 2.

ØKF og BUF er enige om, at princippet for husleje justeres med servicetjekket 2025, samt at der tilføjes et nyt princip for udgiftsposten teknisk personale. Servicetjekket giver ikke anledning til at ændre i de resterende principper. I nedenstående tabel fremgår samlet de fremadrettet gældende principper for fastsættelsen af kompensationsgrader på børneområdet.

Tabel 2. Principper for beregning af kompensationsgrader på børneområdet

Bevil-lingsom-råde	Udgiftspost	Kompensa-tionsgrad	Bemærkninger
Alle	Udgifter på instituti-onsniveau (perso-nale, aktiviteter, in-ventar mv.)	100 %	Brugerafhængig udgift
Alle	Decentral administra-tion	100 %	Brugerafhængig udgift
Alle	Central administra-tion	0 %	Uafhængig af antal brugere
Alle	Husleje	6-13 % af-hængigt af bevilling	Huslejeudgifter til lejemål ejet af Københavns Kommune, basishusleje samt udgifter til udvendig vedligeholdelse kompenseres med 0 pct., mens resten af de huslejerelaterede udgifter kompenseres 100 pct.
Alle	Energi (el, vand og varme)	100 %	Brugerafhængig udgift. Dog påvirket af mere energief-ektivt byggeri*.
Alle	Midlertidige projekter eller afgrænset udgif-ter (fx skole-OL, Sek-suel Sundhed, fod-boldskole)	0 pct.	Udgifter til midlertidige eller afgrænsede projekter er ikke brugerafhængige, da projekterne typisk er afgrænset i antal brugere eller ikke indgår i ordinær drift.
Undervis-ning	Grundbeløb	65 pct.	En del af de nye brugere starter på nybyggede skoler. En kompensationsgrad på 65 pct. Svarer til en grundbevil-ling pr. år.
Undervis-ning og dagtilbud	Udgifter lokalt på sko-ler og institutioner (fx idræt og samvær, na-turfag i verdens-klasse, vidensindsam-ling, sangskole)	0 pct.	Udgifterne er typisk særlige forhold på de enkelte skoler, som ikke vurderes at blive påvirket af antal brugere

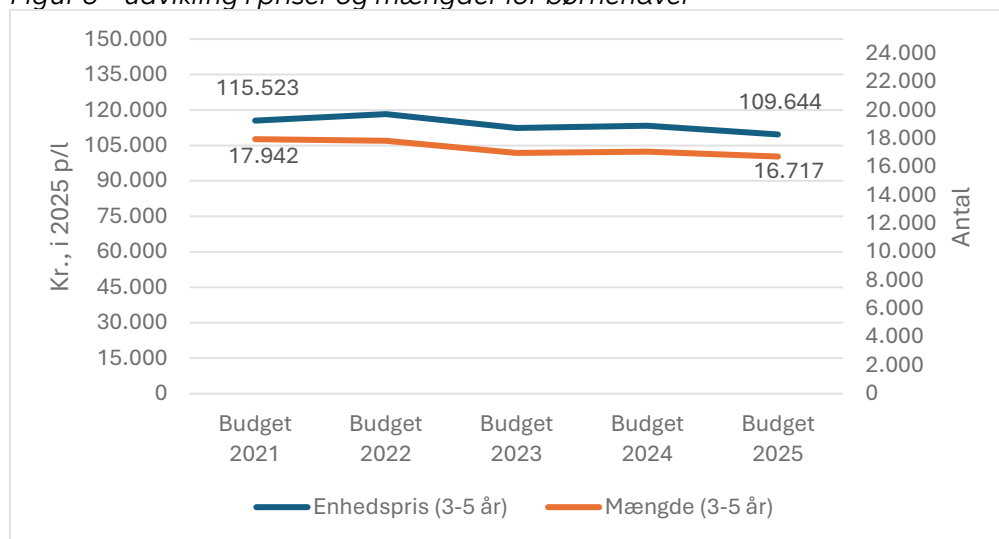
Alle	Udgifter hvor der vurderes at være stordriftsfordele. Det drejer sig blandt andet om særlig teknisk service på undervisningsområdet samt pædagogiske konsulenter på dagområdet.	50 pct.	Grundet stordriftsfordele følger udviklingen i udgifterne ikke befolkningsudviklingen. Derfor er der lavet aftale mellem ØKF g BUF om, at disse ordningerne har en kompensationsgrad på 50 pct.
------	---	---------	---

Bilag 2B Udvikling i priser og mængder på børneområdet.

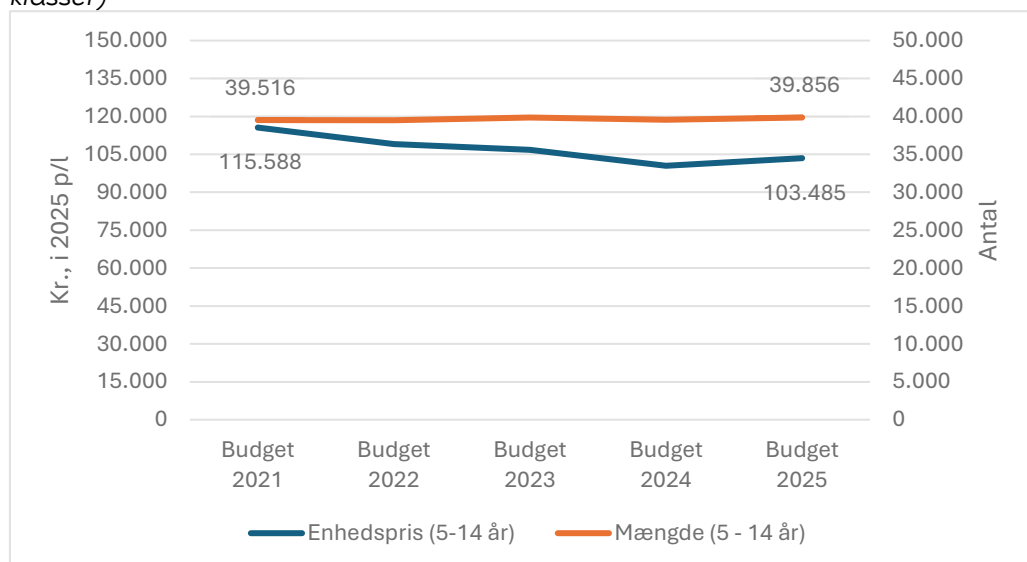
Som del af servicetjekket er udviklingen i priser og mængder analyseret for de enkelte ydelser på børneområdet for perioden 2021-2025.

Der ses generelt en kontinuerlig udvikling på børneområdet uden større udsving mellem årene. Af figur 3 og figur 4 fremgår to eksempler herpå fra almene børnehaver og almen undervisning.

Figur 3 - udvikling i priser og mængder for børnehaver

Figur 4 - udvikling i priser og mængder for almen undervisning (0-9 klasser)*

* Med servicetjekket udskilles modtagerklasser fra ydelsen. Det medfører en marginal ændring i enhedsprisen og mængden, hvorfor figur 4 stadig meningsfuldt kan repræsentere udviklingen på almen undervisning.

Bilag 3A Dokumentation for beregning kompensationsgrader på sundheds- og ældreområdet

Tabel 3. Principper for beregning af kompensationsgrader på sundheds- og ældreområdet

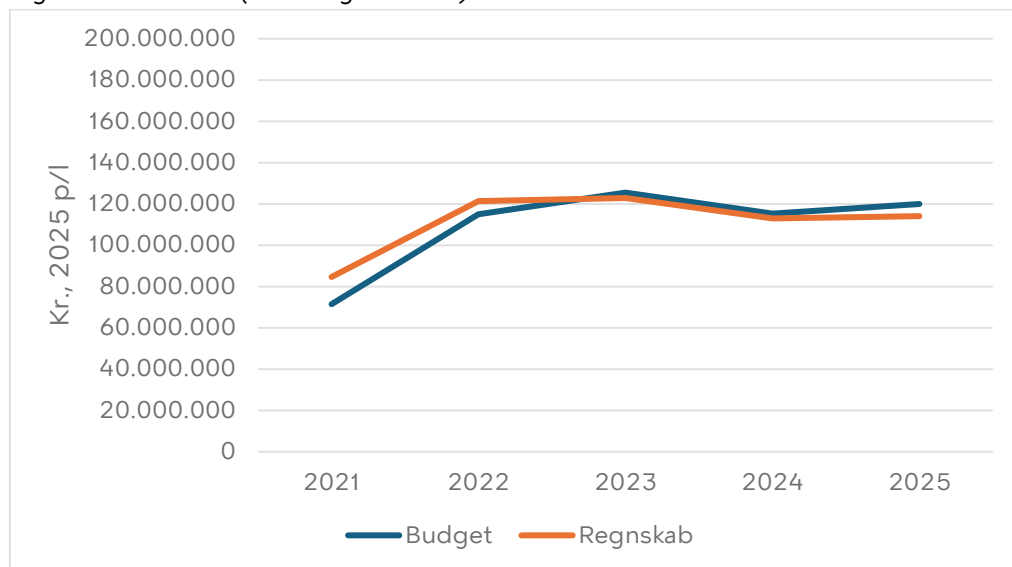
Bevil-lingsom-råder	Udgiftspost	Kompen-sations-grad	Bemærkninger
Alle	Løn	95%	Brugerafhængig udgift (ekskl. ledelse)
Alle	Husleje (inkl. forbrug) + ejendomsdrift	25%	Udgiften skønnes ikke at være direkte afhængig af antallet af brugere, men på sigt må der forventes at være behov for at udvide med flere arealer
Alle	Øvrige drift (inventar, mad mv.)	80%	Primært brugerafhængig udgift
Alle	Hjælpe midler	100%	Brugerafhængig udgift
Alle	Kørsel mv.	80%	Udgift estimeret på basis af andelen af borgere som modtager kørsel
Alle	Privatleverandør, delegation, rådhusbi-drag	100%	Brugerafhængig udgift
Alle	Indtægter fra borgere	100%	Brugerafhængig udgift

* Kompensationsgraderne fastlægges endeligt i efteråret 2026 ifm. at kompensationsgrader for ydelser relateret til plejehjemsområdet og sundhedsreformen under SUND gennemgås.

Bilag 3B Udvikling i priser og mængder på sundheds- og ældreområdet

For ydelser, der ikke er relateret til sundhedsreformen eller ældreområdet, udvikler budget og regnskab sig forholdsvis stabilt i perioden, uden markante forskelle mellem regnskab og budget. Nedenstående figur 5 er et eksempel herpå.

Figur 5: Visitation (65 år og derover)

Ligeledes gælder det at priser og mængder udvikler sig stabilt og pænt ift. hinanden på tværs af ydelserne. Nedenfor fremstår et eksempel herpå.

Figur 6: Tørvaskordning (65 år og derover)

